РОЗТОЦЬКА ГІМНАЗІЯ
ЛОПУШНЕНСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ
КРЕМЕНЕЦЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ
проспект Миру, 4, село Розтоки Кременецький район, Тернопільська область
47055, e-mail: roztoku@ukr.net. Код ЄДРПОУ 23591245

НАКАЗ

10. 04. 2025 с. Розтоки № -од

Про затвердження Положення
про запобігання та протидію корупції
у Розтоцькій гімназії

Відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», з метою створення в закладі освіти ефективної системи запобігання та протидії корупції, забезпечення прозорості, відкритості, доброчесності в діяльності педагогічних та інших працівників гімназії,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити **«Положення про запобігання та протидію корупції у Розтоцькій гімназії»**, що додається.
2. Заступнику директора Василеві БОБРИКУ забезпечити ознайомлення всіх працівників гімназії з зазначеним Положенням під підпис до 15 квітня 2025 року.
3. Усім працівникам Розтоцької гімназії забезпечити неухильне дотримання вимог чинного антикорупційного законодавства України та затвердженого Положення. У разі виявлення фактів порушення антикорупційних норм – негайно повідомляти керівництво закладу освіти або уповноважені органи відповідно до встановленого порядку.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Директор **Людмила ДОВГАЛЮК**

З наказом ознайомлені:

Марія САДОВИК	**Василь БОБРИК**
Людмила КОЛОС	**Марія ПРОЦЮК**
Наталія ФАБІЯН	**Ігор ФАБІЯН**
Наталія ЗАЛЕВСЬКА	**Леся ЩУР**
Галина ЧЕРНОБАЙ	**Надія БЕРЕЗОВСЬКА**
Леся ДАРМОГРАЙ	**Надія БУКАЙ**
Галина ШАПЛАЙ	**Катерина ЩУР**
Марія СИДОРУК	**Надія КРАВЕЦЬ**
Наталія КОСТЮК	**Галина СИДОРУК**
Людмила КОВАЛЬЧУК	**Надія ПАСІЧНИК**
Іван ПИЗА	**Віра МОРОЗЮК**
Віктор ЗАПОРОЖЕЦЬ	**Людмила ШАПЛАЙ**
Олексій ДАРМОГРАЙ	**Михайло ДОВГУШКО**
	Наталія ДОВГУШКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Людмила ДОВГАЛЮК
наказ від 10.04.2025 р. № __ - од

ПОЛОЖЕННЯ
про запобігання та протидію корупції у Розтоцькій гімназії

Лопушненської сільської ради Кременецького району Тернопільської області

2025

ПОЛОЖЕННЯ

1. Загальні положення

1.1. Це Положення регулює принципи, напрями та заходи з попередження, виявлення і протидії корупційним правопорушенням у діяльності Розтоцької гімназії.
1.2. Розроблено на підставі Законів України: «Про запобігання корупції», «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актів.
1.3. Положення поширюється на всіх працівників гімназії, учнів, їхніх батьків (законних представників), а також партнерів та постачальників послуг, що співпрацюють із закладом.

2. Мета і завдання

2.1. Формування середовища, вільного від корупції

Метою є створення умов, де корупційні практики будуть неприязно сприйматися, а доброчесність і законність стануть основою для прийняття будь-яких рішень у навчальному процесі.

Приклад: Забезпечення того, щоб учні, вчителі та інші працівники школи не стикаються з корупційними спокусами.

2.2. Виховання доброчесності та нетерпимості до хабарництва серед учасників освітнього процесу

Завданням є формування у школярів, батьків та працівників чіткої позиції щодо неприязні до корупційних дій та стимулювання до чесності у всіх аспектах життя.

Приклад: Проведення заходів для учнів, таких як класні години, що підвищують обізнаність про етику та боротьбу з корупцією.

2.3. Виявлення та мінімізація ризиків конфлікту інтересів

Забезпечення регулярного аналізу ситуацій, які можуть призвести до конфлікту інтересів, і вжиття заходів для їх усунення.

Приклад: Уникнення ситуацій, коли працівники закладу освіти приймають рішення, які можуть бути вигідними їм особисто чи їхнім родичам.

2.4. Забезпечення прозорої системи фінансової та адміністративної звітності

Метою є забезпечення відкритості в управлінні фінансами та адміністративними процесами, щоб усі учасники могли впевнитися у відсутності зловживань.

Приклад: Публікація річних звітів про використання бюджету та благодійних коштів на офіційному сайті закладу

3. Принципи антикорупційної політики

• Законність і верховенство права

Усі дії працівників закладу освіти повинні відповідати чинному законодавству України та міжнародним нормам. Порушення закону, незалежно від мотивів, є неприпустимим.

Приклад: Навіть заради «блага учнів» не можна порушувати правила бюджетного використання коштів.

• Прозорість і відкритість

Рішення, дії та фінансові процеси в закладі освіти повинні бути зрозумілими для всіх зацікавлених сторін: учнів, батьків, колег, громадськості.

Приклад: Інформація про використання благодійних внесків має бути доступною на сайті школи.

• **Професійна етика та особиста відповідальність**

Кожен працівник повинен діяти згідно з етичними нормами, проявляти чесність, справедливість і нести персональну відповідальність за свої дії.

Приклад: Учитель зобов'язаний об'єктивно оцінювати учнів, навіть якщо має особисту симпатію або антипатію.

• **Запобігання конфлікту інтересів**

Необхідно уникати ситуацій, коли особисті інтереси можуть вплинути на службові обов'язки або рішення.

Приклад: Адміністрація не повинна призначати на конкурс посади своїх родичів без дотримання конкурсної процедури.

• **Захист доброчесних працівників та заявників**

Особи, які повідомляють про корупційні прояви, мають бути захищені від переслідувань, дискримінації чи цькування.

Приклад: Працівник, який повідомив про неправомірні дії колеги, не може бути звільнений чи переведений у зв'язку з цим.

• **Невідворотність відповідальності**

Кожен працівник несе відповідальність за свої дії незалежно від посади чи стажу. Покарання за корупційні правопорушення має бути неминучим.

Приклад: Навіть якщо правопорушення вчинив керівник закладу, він підлягає дисциплінарній або кримінальній відповідальності.

• **Справедливість і рівність**

Антикорупційна політика повинна застосовуватися однаково до всіх працівників, без упереджень чи привілеїв.

Приклад: До вчителя та технічного працівника мають бути застосовані однакові принципи у разі порушення.

• **Нульова толерантність до корупції**

Будь-який прояв корупції, навіть дрібний, є неприйнятним і підлягає реагуванню.

Приклад: Невинне «піддякування» у вигляді подарунка за оцінку має бути заборонене на рівні принципу.

4. Основні заборони

4.1. Заборонено отримувати, вимагати або пропонувати будь-які неправомірні вигоди.

Пояснення: Це стосується грошей, подарунків, послуг чи будь-яких матеріальних благ за сприяння у навчанні, вступі, оцінюванні тощо.

Приклад: Вчитель не має права вимагати плату за позитивну оцінку або допуск до іспиту.

4.2. Заборонено брати участь у фінансових операціях з конфліктом інтересів.

Пояснення: Освітяни не повинні ухвалювати рішення, що приносять вигоду їм або їхнім родичам.

Приклад: Закупівля шкільного обладнання у фірми, що належить родичу працівника школи, без належної процедури.

4.3. Заборонено збирати кошти з батьків/учнів без погодження з адміністрацією та відповідною документацією.

Пояснення: Усі благодійні внески повинні мати офіційний характер і прозору звітність.

Приклад: Класний керівник не може самостійно збирати гроші на ремонт класу без відповідного дозволу.

4.4. Заборонено приймати подарунки чи послуги, які можуть вплинути на об’єктивність виконання посадових обов’язків.
Пояснення: Будь-який дарунок, навіть символічний, може розглядатися як спроба впливу.
Приклад: Учень або батьки не повинні дарувати цінні подарунки вчителю перед важливим тестом.

4.5. Заборонено використовувати службове становище в особистих інтересах або в інтересах третіх осіб.
Пояснення: Не можна використовувати свій вплив, доступ до ресурсів чи інформації для особистої вигоди.
Приклад: Вчитель не має права просувати послуги приватного репетиторства серед своїх учнів під час навчання.

4.6. Заборонено примушувати або спонукати учнів, батьків чи колег до надання матеріальної чи нематеріальної вигоди.
Пояснення: Навіть натяк на те, що "так буде краще", є порушенням.
Приклад: Натякати, що без "підтримки" учень може не потрапити до гуртка або секції.

4.7. Заборонено приховувати факти корупційних правопорушень, про які стало відомо в процесі професійної діяльності.
Пояснення: Обов'язок кожного працівника — повідомляти про підозрілу діяльність.
Приклад: Якщо вчитель дізнався, що колега бере хабарі, він має повідомити керівництво або антикорупційного уповноваженого.

4.8. Заборонено укладати угоди або домовленості, які суперечать антикорупційному законодавству чи етичним стандартам закладу освіти.
Пояснення: Не дозволяється укладати неформальні домовленості, які можуть нашкодити прозорості освітнього процесу.
Приклад: Угода між вчителем і батьками про «особливе ставлення» до дитини за винагороду.

4.9. Заборонено впливати на результати оцінювання, конкурсного відбору або атестації за допомогою стороннього втручання чи домовленостей.
Пояснення: Оцінки та результати повинні базуватися лише на об’єктивних критеріях.
Приклад: Втручання чиновників, родичів чи інших осіб з вимогою змінити оцінку учню.

4.10. Заборонено використовувати ресурси закладу освіти (матеріальні, фінансові, трудові) для особистих потреб або в цілях, не пов’язаних з освітнім процесом.
Пояснення: Ресурси школи — це спільне майно, а не приватний інструмент.
Приклад: Використання шкільного принтера для власного бізнесу або особистих потреб.

5. Профілактичні заходи

5.1. Щорічний аналіз корупційних ризиків
Періодичне виявлення та оцінювання потенційних ризиків корупції в діяльності закладу освіти з подальшим плануванням заходів щодо їхнього усунення.
Приклад: Аналіз ситуацій, пов’язаних із прийомом учнів, оцінюванням, збором коштів, закупівлями.
5.2. Проведення інструктажів, тренінгів, тематичних занять
Регулярне підвищення обізнаності працівників щодо антикорупційного законодавства, етики поведінки, відповідальності та практичних дій у разі виявлення порушень.

Приклад: Проведення щорічного антикорупційного інструктажу для всіх педагогічних і адміністративних працівників.

5.3. Розміщення відкритої фінансової інформації на сайті гімназії

Забезпечення прозорості у використанні бюджетних коштів, благодійної допомоги, закупівель та інших фінансових процесів.

Приклад: Опублікування звітів про використання коштів, договорів закупівель, інформації про надходження та витрати.

5.4. Проведення інформаційних кампаній для учнів і батьків

Формування культури доброчесності в освітньому середовищі через просвітницькі заходи, бесіди, плакати, онлайн-ресурси.

Приклад: Тематичні тижні, конкурси, вікторини, класні години з теми "Чесність у навчанні", "Стоп корупції".

5.5. Створення умов для анонімного повідомлення про можливі порушення

Встановлення скриньок довіри, електронних форм або гарячих ліній для забезпечення безпечного способу подачі скарг і сигналів.

Приклад: Електронна форма на сайті гімназії для анонімного інформування про факти зловживань.

5.6. Призначення відповідального за антикорупційну діяльність

Наявність посадової особи або робочої групи, яка координує антикорупційну політику, приймає повідомлення, веде облік ризиків, звітує про вжиті заходи.

Приклад: Заступник директора з правових питань як координатор з антикорупційної діяльності.

5.7. Публічне обговорення та схвалення антикорупційної політики колективом

Залучення працівників до формування антикорупційних правил і стандартів для посилення відповідальності та залучення до процесу.

Приклад: Проведення педагогічної ради з розглядом та затвердженням політики доброчесності.

6. Поведінка працівників

6.1. Працівники мають дотримуватися норм етики, не створювати конфліктних ситуацій.

Освітяни повинні діяти з гідністю, повагою та професіоналізмом у стосунках з усіма учасниками освітнього процесу.

6.2. У разі виникнення обставин, що можуть створити конфлікт інтересів – повідомити керівництво у письмовій формі.

Це сприяє запобіганню ситуацій, де особисті інтереси можуть вплинути на службові рішення.

6.3. Заборонено використовувати службову інформацію в особистих цілях.

Конфіденційна інформація, отримана на роботі (про учнів, батьків, фінанси тощо), не може бути використана з метою зиску або поширення.

6.4. Працівники мають утримуватися від висловлювань або дій, що підривають авторитет закладу освіти.

Будь-які публічні заяви, поведінка чи коментарі мають бути виваженими та не шкодити репутації установи.

6.5. Професійна діяльність має здійснюватися без дискримінації, фаворитизму або упередженості.

Усі учні та працівники мають бути в рівних умовах незалежно від їхнього соціального статусу, походження чи особистих уподобань.

6.6. Працівник не повинен поєднувати роботу в закладі освіти з іншими видами діяльності, які суперечать його основним обов’язкам або створюють ризики корупції.

Наприклад, викладач не має права рекомендувати власні платні курси чи репетиторство учням свого класу.

6.7. Поведінка працівників має сприяти формуванню довіри до закладу освіти з боку учнів, батьків та суспільства.

Це стосується як професійних, так і особистих вчинків, які впливають на імідж працівника та установи.

6.8. У разі виявлення порушень антикорупційної політики – працівник зобов'язаний негайно повідомити відповідального за антикорупційну діяльність або керівництво.

Це частина особистої відповідальності та етичного обов'язку співробітника.

7. Механізм подання звернень

7.1. Подання можливе особисто, електронною поштою або через скриньку довіри.

7.2. Повідомлення може бути анонімним, але має містити фактичні дані.

7.3. Термін розгляду – до 10 робочих днів.

7.4. Гарантовано конфіденційність та захист заявника.

8. Контроль і відповідальність

8.1. Контроль здійснює директор або уповноважена особа

Забезпечення нагляду за дотриманням антикорупційної політики покладається на керівника закладу або визначену особу (антикорупційного уповноваженого). Вони відповідають за організацію профілактичної роботи, моніторинг ризиків та розгляд повідомлень про порушення.

Приклад: Заступник директора перевіряє правильність оформлення благодійних внесків.

8.2. При виявленні порушень – службове розслідування і відповідальність

У разі підозри чи встановлення фактів порушення антикорупційної політики проводиться внутрішнє розслідування. За результатами – дисциплінарна, адміністративна або кримінальна відповідальність, відповідно до законодавства.

Приклад: Працівник, який незаконно збирав кошти, може бути притягнутий до дисциплінарної відповідальності або звільнений.

8.3. Залучення незалежних експертів або органів контролю у разі складних або системних порушень

У разі необхідності керівництво може ініціювати перевірку з боку органів місцевого самоврядування, Держслужби якості освіти чи правоохоронних органів.

Приклад: Повторні скарги на зловживання при прийомі до гімназії можуть стати підставою для перевірки комісією.

8.4. Результати перевірок фіксуються письмово та доводяться до відома зацікавлених сторін

Прозорість контролю – важлива умова довіри. За результатами службового розслідування складається акт або довідка, з якою ознайомлюються відповідальні особи.

Приклад: Акт про результати перевірки використання батьківських коштів публікується на сайті.

8.5. Непокарання працівників за доброчесні повідомлення про можливі правопорушення

Особи, які повідомили про порушення добросовісно, не можуть бути об'єктом переслідування чи тиску.

Приклад: Учитель, який повідомив про зловживання колеги, не може бути звільнений за «втратою довіри».

9. Додатки до Положення

• Додаток 1: Форма повідомлення про конфлікт інтересів
• Додаток 2: Заява про відмову від подарунків
• Додаток 3: План заходів
• Додаток 4: Пам’ятка для батьків
• Додаток 5: Заява про втягнення особи у корупційні дії
• Додаток 6: Корисні покликання щодо антикорупційної роботи

Додаток 1

Форма повідомлення про конфлікт інтересів

Кому: Директору Розтоцької гімназії

Від: _____ (ПІБ працівника)

Посада: _____

Повідомлення

Я, _____, повідомляю про наявність (реального / потенційного) конфлікту інтересів, що виник у зв’язку з:

_____

_____

Дата виникнення ситуації: ___/___/20___

Вжиті заходи (якщо були): _____

Пропозиції щодо врегулювання: _____

Дата подання: ___/___/20___ Підпис: _____

Додаток 2

Заява про відмову від подарунків

Я, _____, працівник Розтоцької гімназії, заявляю про усвідомлення заборони на прийняття подарунків, винагород чи інших форм неправомірної вигоди, які можуть вплинути на мою неупередженість та об'єктивність при виконанні службових обов’язків.

Зобов’язуюсь дотримуватися вимог чинного антикорупційного законодавства України.

Дата: ___/___/20___

Підпис: _____

Додаток 3

План заходів із запобігання корупції у Розтоцькій гімназії на навчальний рік

1. **Проведення інструктажів та бесід з працівниками щодо етичної поведінки**
   - 🔹 Періодичність: щонайменше 2 рази на рік
   - 🔹 Зміст: ознайомлення з Кодексом етики працівника, антикорупційним законодавством, обов'язками при виявленні порушень
2. **Розміщення інформації про прозорість фінансової діяльності на сайті гімназії**
   - 🔹 Включає:
     - o публікацію бюджету закладу
     - o звіти про використання благодійної допомоги
     - o інформацію про проведені закупівлі та тендери
3. **Організація навчальних заходів для учнів щодо формування антикорупційної культури**
   - 🔹 Формати: виховні години, круглі столи, інтерактивні ігри, перегляд відео та мультфільмів з обговоренням
   - 🔹 Ціль: розуміння понять «справедливість», «чесність», «права та обов'язки»
4. **Створення електронної скриньки довіри для анонімних звернень**
   - 🔹 Мета: забезпечення можливості безпечного інформування про порушення
   - 🔹 Адреса скриньки розміщується на стенді та сайті закладу
5. **Щоквартальний моніторинг ризиків та вивчення потенційних загроз**
   - 🔹 Включає:
     - o аналіз ситуацій, що можуть містити ризики конфлікту інтересів
     - o перегляд кадрових змін, процедур закупівель
     - o опитування учасників освітнього процесу щодо наявності проблемних ситуацій
6. **Впровадження механізмів внутрішнього контролю**
   - 🔹 Призначення відповідальної особи за антикорупційну політику
   - 🔹 Створення звітної системи щодо виявлених порушень та реагування на них
7. **Інформування батьківської громадськості**
   - 🔹 Під час зборів проводиться ознайомлення із положенням про запобігання корупції, роллю батьків у формуванні доброчесного середовища
   - 🔹 Розповсюдження пам'яток та електронних листів
8. **Проведення внутрішнього аудиту**
   - 🔹 Один раз на рік – перевірка дотримання процедур щодо закупівель, обліку коштів, кадрових процесів
   - 🔹 Складання акту перевірки з відповідними висновками

📌 **План заходів переглядається та оновлюється щороку з урахуванням аналізу виконання попереднього плану та нових ризиків.**

Додаток 4

Інформаційна пам’ятка для батьків

Шановні батьки!

Ми щиро вдячні вам за підтримку та активну участь у житті нашої гімназії. Водночас хочемо **нагадати про важливість дотримання норм чинного антикорупційного законодавства України**, а також про спільну відповідальність за формування чесного та прозорого освітнього середовища.

- **Відповідно до законодавства забороняється:**
- передавати будь-які **кошти, подарунки, матеріальні цінності або послуги** працівникам гімназії особисто;
- здійснювати **негласні збори грошей** на потреби класу чи закладу без офіційного рішення та затвердженої процедури;
- брати участь у будь-яких діях, які можуть бути **трактовані як хабарництво** або спроба впливу на працівника гімназії.

- **Що дозволено та рекомендовано:**
- за бажанням батьків, **добровільна допомога** може здійснюватися **виключно через офіційні рахунки** або **благодійні організації** (із звітністю та документальним супроводом);
- у разі виникнення питань або ініціатив — звертатися до адміністрації гімназії для узгодження порядку дій;
- у разі підозри на корупційні дії — повідомити адміністрацію або скористатися **анонімною скринькою довіри**.

- **Пам’ятайте:**

Створення атмосфери **довіри, поваги та доброчесності** в освітньому середовищі залежить від кожного з нас.

Ми високо цінуємо вашу співпрацю, відповідальну позицію та розуміння важливості законності у всіх процесах гімназії.

Разом – проти корупції. Разом – за чесну освіту!

Додаток 5

Заява про інформування про факт спроби втягнення у корупційні дії

Кому:
Директору Розтоцької гімназії
_____
Від:
_____
(ПІБ працівника)
Посада:
_____

ЗАЯВА

Я, _____,
повідомляю про спробу залучення мене до корупційних дій/схеми, що суперечать чинному законодавству України та нормам професійної етики.

Суть ситуації:

_____

_____

(Описати, коли, де і ким було здійснено спробу впливу, що саме пропонувалось, за яких обставин, чи є свідки або додаткові докази)

Зазначена ситуація, на мою думку, є такою, що може нести ознаки правопорушення, пов'язаного з корупцією, і потребує відповідної реакції з боку адміністрації.

Прошу:

- **зафіксувати факт звернення;**
- **вжити заходів відповідно до законодавства та внутрішніх документів гімназії;**
- **за можливості забезпечити конфіденційність поданої інформації.**

Дата: /20___ **Підпис:**

Цю форму також можна адаптувати для подання до органів місцевого самоврядування або правоохоронних органів.

Додаток 6

Список джерел на тему антикорупції в освіті:

1. **Закон України "Про освіту" (2017)**
   - Основоположний закон, який містить положення щодо академічної доброчесності та боротьби з корупцією в освітньому процесі.
   - Офіційний текст
   https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text
2. Нормативні та організаційно-розпорядчі акти з питань запобігання корупції(МОН України)
   https://mon.gov.ua/ministerstvo-2/diyalnist/borotba-z-koruptsieyu/normativni-ta-organizatsiyno-rozporyadchi-akti-z-pitan-zapobigannya-koruptsii
3. **Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК)**
   - Орган, який розробляє політики, включаючи антикорупційні програми для освітніх установ.
   - Офіційний сайт НАЗК
   https://nazk.gov.ua/uk/
4. **UNESCO: "Corruption in Education"**
   - Аналітична доповідь, що описує корупційні ризики в освіті по всьому світу, включаючи механізми боротьби.
   https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000190247
5. **Аналітичний центр CEDOS – Освіта і корупція в Україні**
   - Незалежний аналіз практик хабарництва у школах і вишах України.
   - Огляд публікацій CEDOS
   https://cedos.org.ua/
6. **Проєкт "Prozorro.Освіта"**
   - Ініціатива, яка допомагає зробити закупівлі в освітніх закладах прозорими.
   - Детальніше https://prozorro.gov.ua/uk
7. **Інтеграційний курс для педагогів: "Антикорупційна культура"**
   - Освітній курс, який розвиває навички викладання антикорупційних тем.
   - Пропонується через платформи Prometheus чи EdEra.